

ATATÜRK VE GENÇLİK

Dr. Zekeriya TÜRKMEN

*“Gençler! Cesaretimizi takviye ve devam ettiren sizsiniz.
Siz almakta olduğunuz eğitim ve kültürle,
insanlık meziyetinin, vatan sevgisinin,
fikir hürriyetinin en kıymetli timsali olacaksınız.
Ey yükselen yeni nesil! İstikbal sizsiniz.
Cumhuriyet’i biz tesis ettik;
onu yükseltecek ve devam ettirecek sizsiniz.”*

Mustafa Kemal ATATÜRK

Bugüne kadar çeşitli sosyal bilimleri tarafından, özellikle de psikoloji bilimi tarafından gençlikle ilgili olarak çeşitli araştırmalar ve tanımlar yapılmıştır. Gençlik, psikoloji biliminde önemli çalışmalar yapmış olan bir bilim adamımıza göre; “Dün ile bugün arasında köprü kurarak, istikbalde millet ve devletin geleceğini elinde bulunduracak olan kesimdir.”¹ Bir ülke düşünün ki hangi rejimle idare edilirse edilsin, rejiminin ve geleceğinin teminat unsurlarının başında, o milletin gençliği gelmektedir. Gençlik geleceğin aynasıdır. Bugünden yarını görebilirsiniz onların yüzlerinde, davranışlarında ve sözlerinde. Ama öyle bir ayna ki sizin istediğinizi yapar, siz biçim verirsiniz ona.

Her milletin gençliği, kendi ülkesinin fikir, ideal ve ruh yapısını temsil ettiği kadar, tarihî süreç içinde o milletin doğacak yarınının yükünü taşır. Milletlerin yarınları, gençlerin müspet rolleriyle aydınlanır veya olumsuz tesirleriyle kararır, parlar yahut söner.² Bu itibarla, bir milleti yüceltmek isteyen vatanseverler ile alçaltmak ve yok etmek isteyen vatan hainlerinin herkesten önce gençleri hedef seçmelerinin sebebi budur. Bu düşünceden hareketle gençlik, devletin bilgisi ve kontrolü altında, aile, çevre, okul, iş yeri, basın yayın iş birliği içinde, bütün yönleriyle millî kültürü, millî eğitimi, millî tarih bilincini aklın ve bilimin ışığında almaya yönelmiş; bedenlen, ruhen sağlam ve fikren bilinçli olarak, devlet ve millet hizmetini devralmak için sabırla bekleyen yarının büyükleridir.

Dünya tarihine bakıldığında insanlık bugüne kadar kuşkusuz birçok büyük adam yetiştirmiştir. Ancak, millî egemenlik ve bağımsızlık mücadelesini aynı anda yürüten ve başarıya ulaştırdıktan sonra da “millî birlik duygusunu sürekli olarak ve her türlü araç ve önlemlerle besleyerek”³ toplumsal uyanışa süreklilik ve hareketlilik kazandıran tek insan, Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin kurucusu ebedî başkomutan ATATÜRK olmuştur.

¹ Recep Doksat; Gençlik Psikolojisi ve Kültür İntikali, İstanbul 1980, s. 87.

² Fethi Tevetoğlu; “Rejimlerin Teminatı Gençlik ve Atatürk”, Türk Kültürü, IV/43, s. 5-6.

³ Atatürk’ün Söylev ve Demeçleri (ASD); c. II, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yay., Ankara, 1952, s. 272.

ATATÜRK'e bu gücü ve cesareti veren gerçek nedir? Bu kutsal silkiniş ve dirilişin kaynağı nerededir. Ona ilham veren düşünce, ondaki inancı yaşatan kuvvet, kanaatimizce Türk milletine ve özellikle de "Türk Gençliği"ne olan büyük sevgi ve güvenidir.

Mustafa Kemal ATATÜRK, Türkiye Cumhuriyeti'ni, Türk gençliğine emanet etmiştir. Emaneti "muhafaza ve müdafaa edecek" ve "ilelebet, yani sonsuza kadar" omuzlayacak gençlikten, büyük bir milletin tarihine yön vermiş, Millî Mücadele'nin kahraman önderinin beklediklerini özlü bir şekilde açıklamakta büyük yarar vardır. ATATÜRK'e göre, "Genç fikirli demek, doğruyu gören ve anlayan gerçek fikirli demektir. Milletin egemen amaçlarının görüş noktası budur. Hepimiz ona uymak zorundayız." "Türk istiklal ve Cumhuriyeti'ni sonsuza kadar koruyacak ve savunacak" olan Türk gençliğine büyük önem veren ATATÜRK, aynı zamanda millî kültüre de "Türkiye Cumhuriyeti'nin temeli kültürdür." diyerek değer vermiş ve gençlik ile millî kültürü devlet ve millet hayatının esası olarak kabul etmişlerdir. O, Türk gençliğini, Türk insanının en hareketli (dinamik) unsuru olarak görmüş ve bu gücün birlik ve bütünlüğünü, millî birlik ve bütünlük olarak yorumlamıştır. Gerçekten de milletlerin geçmişten geleceğe doğru akıp giden hayat seyirlerini, uzun zaman ve büyük bir devinimle etkileyecek, egemenliklerini uzun süre devam ettirecek millî güç gençliktedir.

Öncelikle, ATATÜRK'ün Cumhuriyeti'ni emanet ettiği gençliği, çağın en modern teknik ve usulleriyle eğitmek zorundayız. Verilecek olan bu eğitimde, her şeyden evvel gençlerde güzel şeylere karşı sevgi ve bağlılık uyandırmalı; onlara, Türk ulusuna ait olan tüm değerleri tanıtmalı, sevmeyi öğretmeli, kendi millî değerlerine bağlı bireyler olarak yetiştirmelerini sağlamalıyız. Bu sevgi ise içten gelmeli, özellikle gençlere bizim olanı sevmeyi öğretmeliyiz.

Dünya tarihinde önemli olayların, toplumsal değişikliklerin oluşmasında iradesinin kuvveti, zekâsı, basireti ve bilgisi ile önder şahsiyetler etkili olmaktadır. Yaşadıkları bölgeye etki eden üstün kişiler, özellikle milletlerin yeniden var olma mücadelesinde gerçekleştirdikleri ile tarihte silinmez izler bırakırlar. Tarihte silinmez izler bırakmış önderlerden biri de hiç şüphe yok ki Mustafa Kemal ATATÜRK'tür. Şimdi hep birlikte onun Türk milletleriyle birlikte yürüttüğü mücadeleyi nasıl başardığını takip edelim.

ATATÜRK, tarih sayfalarından silinmeye mahkûm edilmek istenen milletimizi ve vatanımızı, askerî ve siyasi dehasıyla, acımasız bir istilanın pençesinden çekip kurtarmış; insan onuruna en yakışan yönetim şekli olan cumhuriyet idaresini kurarak, içinde yaşanan dönemde kolay kolay kimsenin cesaret dahi edemeyeceği büyük ve köklü yenilikleri, tükenmeyen azim, inanç ve kararlılıkla gerçekleştirmiştir.

Büyük adamları yücelten birtakım özellikler vardır. Türk Kurtuluş Savaşının eşsiz önderi, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu, Türk çağdaşlaşma hareketinin baş öğretmeni ATATÜRK, her bakımdan üstün bir

kişilik yapısına sahipti. ATATÜRK, Türk milleti hakkında 30 Ekim 1918 tarihinde verilen esaret ve daha sonraki idam kararlarına karşı gelerek, milletini peşinden sürüklemiş ve 1919 yılındaki bunalımlı ve buhranlı günlerden 1922 yılındaki parlak zaferlere ulaşmıştır. O, bu başarıları şüphesiz üstün kişiliği ve önderliği, kuvvetli azim ve iradesi ile gerçekleştirmiştir. Komutanlık ve devlet adamlığı yanında, seçkin bir fikir adamı olan ATATÜRK, her zaman çağdaş uygarlık düzeyinin üzerine çıkmayı bizlere hedef olarak göstermiştir.

Her toplum, sıkıntılı zamanlarında, ferdi iradeleri bir tek hedef etrafında toplayarak dayanışma duygusu ile hareket etme mecburiyetini duyar. Bu, toplumların kendi özgürlüğünü savunma ihtiyacının bir sonucudur. Böyle bir dayanışma mecburiyeti ile kendiliğinden harekete geçen toplumun birleşik iradesi, çok defa enerjisi, bilgisi, ileri görüşü, sevk ve idari kabiliyeti önder bir şahsiyette sembolleşir. Türk milleti, 1919 yılında millî iradesinin sembolünü Mustafa Kemal Paşa'da bulmuş, Türk Kurtuluş Savaşı'nda kaderini onun kudretli ellerine teslim etmiştir.

Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra, işgale uğramış vatani kurtarmak için askerî zaferleri kazanmak, kazanmak için de orduyu kurmaktan başka çare yoktu. Onun için Mustafa Kemal Paşa, önce orduyu yeniden kurmak ve yeniden yapılandırmak mecburiyetinde idi.⁴ Çünkü yalnız Türk yurdu ve Türk milleti için başlatılan dava, mutlaka silahlı mücadele ile kazanılacaktı.⁵ Nitekim, ATATÜRK, Türk milletini seferber hâle getirirken, neden ve niçin harp edildiğini, başkomutan olarak millete açıklarken, kendini halkına inandıran bir siyasetçi ve devlet adamı olarak da görev üstlenmiştir. Bizzat onun planlayıp idare ettiği büyük taarruz harekâtı ise beklemeyi bilen, zamanı seçmekte mahir olan, düşmanı uyguladığı psikolojik harple yanılmayı başaran bir başkomutanın eseridir. Büyük taarruz harekâtından yaklaşık iki ay kadar önce ünlü Fransız devlet adamı Claude Farrere, kaleme aldığı "Yeniden Dirilen Türkiye" adlı eserinde ATATÜRK için şöyle yazmıştır: "Öyle sanıyorum ki memleketini yeniden diriltiren insandır. Onun sayesinde Türkiye, pek yakında büyük bir memleket olacaktır."⁶

ATATÜRK, tarihin kaydettiği en büyük zaferlere ve başarılarla, milletine olan inancı ile kavuşmuştur. Hiçbir mücadelesini milletine inanmadan, milletine güvenmeden yapmamıştır. ATATÜRK önderliğinde gerçekleştirilen Türk mucizesi, milletine inanan ve güvenen bir dehanın, milletine inanç ve güven telkin edebilmesi sayesinde meydana gelmiştir. O, 1927 yılında bu konuda Nutuk adlı eserinin başında şunları belirtmiştir:

⁴ Mütareke döneminden Millî Mücadele dönemine geçerken Mustafa Kemal Paşa orduyu yeniden kurmak için büyük çabalar harcadı. Kurulan millî ordu kısa sürede personel bakımından ve lojistik açıdan teçhiz edilerek cepheye sürüldü ve zaferler kazanmaya ant içmiş bir ordu hüviyetine büründürüldü. Bilgi için bk. Zekeriya Türkmen; Mütareke Döneminde Ordunun Durumu ve Yeniden Yapılanması (1918-1920), TTK Yay., Ankara, 2001.

⁵ Herbert Melzig; Atatürk, İstanbul, Tarihsiz, s. 87.

⁶ Orhan Akdoğan; "Atatürk ve Devrimleri", 10 Kasım Atatürk Haftası Armağanı Dergisi, S. 28, Ankara, 2001, s. 286.

“Ben 1919 senesi Mayısının 19’da Samsun’a çıktığım gün elimde hiçbir kuvvet yoktu. Yalnız büyük Türk milletinin asaletinden doğan ve benim vicdanımı dolduran yüksek ve manevi bir kuvvet vardı. İşte ben, bu millî kuvvete, bu Türk milletine güvenerek işe başladım.”

Aslında 19 Mayıs 1919, Türk milletinin bağımsızlık uğruna başlattığı, ölümü hiçe sayan Kurtuluş Savaşı’nın temelini atıldığı büyük bir tarihi gündür. 19 Mayısın derin anlamını basmakalıp sözlerden uzaklaşarak çocuklarımıza, gençlerimize ve bütün halkımıza yeniden hatırlatmalıyız.⁷ Mütareke dönemi havasını burada hatırlatmak gerekirse, Türk milletinin köleleştirilmek istendiği bir dönemdi... Adları Türk olan birçok aydın geçinenin köleliğe övgüler dizdikleri bir dönemdi... Zayıf ruhların, küresel güçlerden korktukları ve sindikleri bir dönemdi... Amerika’ya teslim olmanın çıkar yol görüldüğü bir dönemdi... En önemlisi de sömürgecilerin, istilacıların Türklüğü yok etmek için saldırdıkları bir dönemdi... İşte böyle bir dönemde Türk milletinin bağrından çıkan akıllı, yürekli ve kararlı bir adam 19 Mayıs 1919’da Samsun’dan o kutlu savaşı başlattı. Bu kutlu günü de 20 Haziran 1938’de TBMM’de onaylanan 3466 sayılı kanunla Gençlik ve Spor Bayramı olarak Türk milletine armağan etti.⁸

Türk Kurtuluş Savaşı yıllarından itibaren ATATÜRK, Millî Mücadele döneminin gençliği ile fikir birliği içinde idi. Örnek verecek olursak Sivas Kongresi’ne (4-11 Eylül 1919) gençliğin temsilcisi olarak katılan Hikmet isimindeki Askerî Tıbbiye öğrencisi, kongre başkanı Mustafa Kemal Paşa’ya şöyle seslenir: Paşam, elçisi bulunduğum tıbbiyeliler, beni buraya istiklal davamızı başarmak yolundaki çalışmaya katılmak üzere gönderdiler. Mandayı (himayeyi) kabul edemem. Eğer kabul edecek olanlar varsa, bunlar her kim olursa olsun şiddetle ret ve takbih ederiz (kınarız). Farzı muhal (varsayımı güç) manda fikrini siz kabul ederseniz, sizi de reddeder, Mustafa Kemal Paşa’yı “vatan kurtarıcı değil, vatan batırıcı” olarak adlandırır ve tel’in ederiz.” Mustafa Kemal Paşa, çok hislendiğini her hâlimden belli eden bir tavırla gençlik temsilcisine şu cevabı vermiştir: “Arkadaşlar gençliğe bakın! Türk millî yapısındaki soylu kanın ifadesine dikkat edin!” der ve şöyle devam eder: “Evlat, müsterih ol! Gençlikle övünüyorum ve gençliğe güveniyorum. Biz azınlıkta olsak dahi, mandayı kabul etmeyeceğiz. Parolamız, tektir ve değişmez: Ya istiklal ya ölüm!” Gençlik temsilcisinin bu sözlere karşılığı “Var ol Paşam!” olmuştur. Bilindiği gibi Sivas Kongresi, yapılan uzun

⁷ Atatürk’ün Samsun’a gidişi ve meydana gelen gelişmeler hakkında ayrıntılı bilgi için bk. Türkmen; Yeni Devletin Şafağında Mustafa Kemal (Ekim 1918-Ocak 1920), Ankara, 2002.

⁸ İçişleri Bakanı Şükrü Kaya’nın teklifi ile 15 Aralık 1936’da açılışı yapılan Ankara’daki stadyuma 19 Mayıs adı verilmesi teklif edildi. 19 Mayısın üzerinden 19 yıl geçtikten sonra 20 Haziran 1938’de TBMM’de oylanarak 3466 sayılı yasa ile 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı olarak kabul edilmiştir. Aradan 43 yıl geçtikten sonra Mart 1981’de 2429 sayılı yasa ile 19 Mayıs Gazi Mustafa Kemal Paşa ile özdeşleştirilerek Atatürk’ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı olarak kutlanmaya başlanmıştır.

görüşmelerden sonra Amerikan mandasını o zamanki dille “muhi-i istiklal (istiklali zedeleyici)” bulmuş ve reddetmişti.⁹

ATATÜRK, kendi ülkesinde olduğu kadar, uluslararası alanda da bir barış ortamının tesisinden yana idi. Daha açık bir ifade ile belirtmek gerekirse, o yalnız kendi milletinin değil, bütün insanlığın mutluluğa kavuşmasını istiyordu. 1922 yılında söylediği şu sözler bu isteğini açıkça ortaya koyar: “Türkiye'nin bugünkü mücadelesi yalnız kendi nam ve hesabına olsaydı belki daha kısa, daha az kanlı olur ve çabuk bitebilirdi. Türkiye azim ve mühim bir gayret sarf ediyor. Çünkü müdafaa ettiği, bütün mazlum milletlerin, bütün şarkın davasıdır ve bunu nihayete getirinceye kadar Türkiye, kendisiyle beraber olan şark milletlerinin beraber yürüyeceğinden emindir. Türkiye şimdiye kadar mevcut tarih kitaplarının icabatını değil, tarihin hakiki icabatını takip edecektir.”

Doğu sorununu çözümlenmek amacıyla, 1919 yılında Anadolu'yu Yunan ordularına istila ettirmek üzere her türlü destek ve katkıyı sağlayan İngiltere, 26 Ağustos 1922'yi takip eden Büyük Zafer'den sonra siyasi iflasın eşiğine doğru sürüklenmiştir. İngiltere Parlamentosu Büyük Zafer'i takip eden günlerde bir toplantı yapmış, İşçi Partisi lideri Mc Donald kürsüye gelerek şöyle seslenmiştir: “Nerede başvekil Lloyd George? Bize ne söz verdi, netice ne oldu? Hazinesinden boş yere para alarak bizi masraflara sürükledi. Hani boğazlar bizim olacak, Anadolu taksim edilecekti? Heyhat bunun hiçbiri olmadı, bize hesap versin!” Bu tenkitler üzerine mahcup bir edayla kürsüye gelen İngiltere Başbakanı Lloyd George, şöyle karşılık vermiştir: “Arkadaşlar! Asırlar pek nadir olarak dâhi yetiştirir. Şu talihsizliğimize bakın ki o büyük dâhiyi asrımızda Türk milleti yetiştirdi. Mustafa Kemal'in dehasına karşı elden ne gelir!” Nitekim L. George bir süre sonra da İngiltere Hükümeti başbakanlığından istifa etmek zorunda kalmıştır.¹⁰

Mustafa Kemal ATATÜRK, yorulmak bilmeyen iradesi, tükenmeyen azmi ile Türk milletini medeni dünyada insani hedeflere ulaştırmanın savaşını şerefle başarmıştır. Bu irade, aslında dehanın bir vasfıdır. Ünlü sosyal bilimcilerden Albert Sarruat'a göre Mustafa Kemal, “askerî kahramanlıkla, siyasi dehayı tek bir kişilikte birleştiren” önderlerdendi.¹¹ Herbert Melzig'e göre, Mustafa Kemal'i diğer komutanlardan üstün kılan ayrıcalıkları vardı.¹² Türkiye'nin İkinci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'ye göre ATATÜRK, ümitsizlik anlarını yenmiş, imkânsızlık unsurlarını tesirsiz bırakarak başarı kazanmış bir dâhi başkomutan idi.¹³

⁹ Mazhar Müfit Kansu; Erzurum'dan Ölümüne Kadar Atatürk'le Beraber, c. I, Ankara, 1966, s. 247-248. Ayrıca bk. Nurettin Tarakçıoğlu; “Atatürk ve Gençlik”, 10 Kasım 1986 Atatürk Haftası Armağanı, Gnkur. ATASE Başkanlığı Yayını, Ankara, 1986, s. 36.

¹⁰ Enver Behnan Şapolyo; Kemal Atatürk ve Millî Mücadele Tarihi, İstanbul, 1958, s. 508.

¹¹ Jean Denny; Yeni Türkiye, Ankara, 1960, s. 9.

¹² Herbert Melzig; Atatürk, İstanbul, s. 82.

¹³ İsmet İnönü; Aziz Atatürk, MEB. Yay., Ankara, 1963, s. 6.

Mensubu olduğu milletin hâlde ve gelecekte her zaman umut ışığı olma özelliğini taşıyan Türk gençliğine büyük ümitler bağlayan ATATÜRK, gençliğin eğitiminde de hassas davranılmasını öğütler. ATATÜRK'e göre gençlerin görecekları eğitim, onları Türk milleti ve devletin her türlü düşmanları karşısında uyanık ve bilinçli olmalarını sağlayıcı, gençlere, sinsi düşmanları mutlaka öğretici olmalıdır. ATATÜRK bu konuda 1 Mart 1922'de TBMM'yi açış konuşmasının bir yerinde şunları söylemiştir: "Yetişecek çocuklarımıza ve gençlerimize görecekları eğitimin sınırı ne olursa olsun, en önce ve her şeyden önce Türkiye'nin istiklaline, kendi benliğine ve millî menfaatlerine düşman olan bütün unsurlarla mücadele etmek lüzumu öğretilmelidir. Milletlerarası cihan vaziyetine göre böyle bir mücadelenin gerektirdiği ruhi unsurlar ile donanmış olmayan kişiler ve bu mahiyette fertlerden kurulu olmayan toplumlara hayat yoktur."¹⁴

Ülkemiz coğrafi ve stratejik yeri itibarıyla, içten ve dıştan gelebilecek tehditlere en yakın ve en açık olan bir ülkedir; ayrıca da dünya siyasi coğrafyasını etkileyebilecek bir yerdedir. Bundan dolayı Türk devletini, Türkiye Cumhuriyeti'ni yıkmak isteyen iç ve dış düşmanlar, tarih içinde olduğu gibi, bugün de hedef olarak uzun vadede gençliği seçmişlerdir.

Tanzimat dönemindeki uygulamalar ile geçen yüzyılın başında Türk milletine reva görülen benzer olayları hatırdan uzak tutmamamız gerekir. Büyük ATATÜRK, Millî Mücadele'nin en çetin günlerinde, Avrupa'nın sömürgeci ülkeleri hakkında TBMM'nin 6 Mart 1922 tarihindeki gizli oturumunda şu ibret verici açıklamalarda bulunmuştur: "... Efendiler, düşmanlarımızın ne mahiyette olduklarını ve düşmanların Türkiye üzerindeki hırslarının ne kadar ezeli olduğunu nazar-ı âlînizde tavih edebilmek için müsaadenizle buna dair birkaç söz söyleyeceğim. Cümlemizce malumdur ki Avrupa'nın en mühim devletleri Türkiye'nin zararı ile, Türkiye'nin tedennisıyla teşekkül etmişlerdir... Efendiler bir şeyin zararıyla bir şeyin imhasıyla yükselen şeyler bittabi o şeylerden mutazarrır olanı alçaltır ve filhakika Avrupa'nın bütün terakkisine, tealisine ve temeddününe mukabil Türkiye bilakis tedenni etmiş ve sükût vadisinde yuvarlana durmuştur. Türkiye'yi imhaya müteşebbis olanlar Türkiye'nin imhasında menafii tevzin ederek ittihat ve ittifak etmişlerdir. Bunun neticesi olarak birçok zekalar, hisler, fikirler Türkiye'nin imhası noktasında tekasüf ettirilmiştir...Türkiye'nin hayat ve mevcudiyeti üzerinde tatbikat-ı mütemadiye neticesi olarak en nihayet Türkiye'yi ıslah etmek, Türkiye'yi temdin etmek gibi birtakım zahirî vesilelerle, bahanelerle Türkiye'nin hayat-ı dahiliyesine, idare-i dahiliyesine hülûl ve nüfuz etmişlerdir. Böyle bir zemin-i müsait hazırlamak kudretini, kuvvetini ihraz etmişlerdir... Artık hayat bulmak için, ıslah-ı hal etmek için, insan olmak için mutlaka Avrupa'dan nasihat almak bütün işleri Avrupa'nın âmâline göre tedvir etmek, bütün dersleri Avrupa'dan almak gibi birtakım zihniyetler küşâyış buldu. Hâlbuki hangi istiklâl vardır ki ecnebilerin nesâyihî ile ecnebilerin planlarıyla yükselebilirsin. Tarih böyle bir hadise

¹⁴ TBMM ZC.; 1.3. 1922, c. XVIII, Ankara, 1959, s. 8.

kaydetmemiştir. Tarih böyle bir hadise kaydetmek teşebbüsünde bulunan son derece acı neticelerle karşılaşmıştır. İşte Türkiye de bu galat-ı fikirle, bu galat-ı zihniyetle malûl olan birtakım ricalin yüzünden her saat, her gün, her asır biraz daha çok tedenni ve daha çok sükût etmiştir. Efendiler, bu sükût, bu tedenni yalnız maddiyatta olsaydı hiçbir ehemmiyeti yoktu. Maateessüf Türkiye ve Türkiye halkı ahlâkı, ahlâken sükût ediyor...”¹⁵

Türk milletinin ve devletin parçalanması ve yıkılması üzerine kurulan planların sahneye konulduğu ve binlerce insanımızın şehit olmasına sebep olan terör olayları, Büyük ATATÜRK’ün 1922’de TBMM’de yaptığı uyarının bir kez daha haklılığını ve onun uzak görüşlülüğünü ortaya koymuştur. ATATÜRK’ün işaret ettiği gibi gençlerimiz, bağımsızlığımızı ve benliğimizi oluşturan değerler ve millî menfaatlerimizle donatılmalıdır. Üzerinde yaşadığımız güzel yurdumuzun sahip olduğu jeopolitik ve jeostratejik konumu bizi buna zorunlu kılmaktadır. Bunun için gençlerimizi öncelikle tarih bilinci, millet ve yurt sevgisiyle donatmalıyız. Geçmişimiz hakkında doğru bilgi ve bilinç, bize mutlaka ATATÜRK’ün istediği mücadeleci ruhu kazandıracaktır. ATATÜRK bu düşünceden hareketle “Türk çocuğu ecdadını tanıdıkça, daha büyük işler yapmak için kendinde güç ve kuvvet bulacaktır.” demiştir.

Başkomutan Meydan Muharebesi’nin ikinci yıl dönümü dolayısıyla, zaferin kazanıldığı yerde 30 Ağustos 1924’te yaptığı konuşmada, ATATÜRK gençlere şöyle seslenmiştir: “Efendiler, son sözlerimi münhasıran memleketimizin gençlerine tevcih etmek istiyorum. Gençler, cesaretimizi takviye ve devam ettiren sizsiniz. Siz almakta olduğunuz eğitim ve kültürle, insanlık meziyetinin, vatan sevgisinin, fikir hürriyetinin en kıymetli timsali olacaksınız. Ey yükselen yeni nesil! İstikbal sizsiniz. Cumhuriyet’i biz kurduk; onu yükseltecek ve devam ettirecek sizsiniz.”¹⁶

ATATÜRK kendisini takip edecek olan gençliğin yılmadan, yorulmadan hedefe yürümeleri gereğini de bakın şu sözleriyle belirtiyordu: “Yorgunluk her insan için tabii bir hâldir. Fakat insanda yorgunluğu yenebilecek manevi bir kuvvet vardır ki işte bu kuvvet yorulanları dinlendirmeden yürütür. Sizler, yani yeni Türkiye’nin genç evlatları, yorulsanız dahi beni takip edeceksiniz. Dinlenmemek üzere yürümeye karar verenler, asla ve asla yorulmazlar. Türk gençliği gayeye, bizim yüksek idealimize durmadan, yorulmadan yürüyecektir.”¹⁷

Türk milleti kendisine inanan bir önderin yön vericiliğiyle işgali, topyekûn bir mücadeleyle büyük bir zafere dönüştürdükten sonra, her alanda yine önderinin yol göstericiliğiyle çağdaşlaşma atılımlarına girişti. Özellikle gençlerimiz ve tüm halkımız tarafından çok sevilen bir marşımız vardır. Hepimiz bu marşın melodisini biliriz, duyduğumuzda da mutlaka isteyerek

¹⁵ TBMM GCZ.; c. 3, celse nu: 2, İş Bankası Yay., Ankara 1985, s. 6.

¹⁶ A.S.D.; c. II, s. 184. Ayrıca bk. Atatürkçülük I. Kitap: Atatürk’ün Görüş ve Direktifleri, Ankara, Genelkurmay Basımevi, 1982, s. 128.

¹⁷ A.S.D.; c. II, s. 280. Ayrıca bk. Peyami Safa; Türk İnkılabına Bakışlar, Ankara, 1938, s. 80.

bunu mırıldanmışızdır. Müziğini bildiğimiz, tanıdığımız, sevdiğimiz bu marşımızın dizelerinde çok anlamlı ifadeler yer almaktadır: “Çıktık açık alınla on yılda her savaştan / On yılda on beş milyon genç yarattık her yaştan / Başta bütün dünyanın saydığı baş kumandan / Demir ağlarla ördük ana yurdu dört baştan.” Bu güzel marşın sözlerine baktığımızda Cumhuriyet'in ilk on yılında yapılanlar sanki özetlenmiş gibidir.

Kuruluş sürecindeki Türkiye Cumhuriyeti devletinin 1923-1938 yıllarında her alanda çok hızlı bir gelişim gösterdiği bilinmektedir. O zaman ülkenin içinde bulunduğu manzarayı çok kısa olarak, ana hatları ile ortaya koymak, bugün ulaştığımız seviyenin anlaşılması bakımından büyük önem arz etmektedir. Bilindiği üzere, Türk Kurtuluş Savaşı'nın ardından Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran ATATÜRK ve arkadaşlarının devraldıkları miras her bakımdan olumsuzluklarla dolu idi. zamanın manzarasını kısaca özetlemek gerekirse, nüfusumuz uzun süren savaşlardan dolayı giderek azalmıştı. 1927 sayımında 13 milyon olarak tespit edilmişti. Türkiye nüfusunun % 90'ı yoksul ve köylerde yaşamakta idi. Sanayi yoktu. Makine, elektrik, yol, vb. modern teknoloji için gerekli şeyler yoktu. Ticaret, bankacılık, sigortacılık ve ulaştırma alanlarında hizmet veren ve tespitlere göre 85 civarındaki şirketin tamamı ise yabancıların elinde idi. Bugünkü anlamda bir devlet bütçesi yoktu. Okuma yazma oranı sadece % 6 idi. Kadınların okuma yazma oranı yok denecek kadar azdı ve en önemlisi de kadınlarımız pek çok haklardan mahrum bırakılmışlardı.

Cumhuriyet'in ilanından sonra gerçekleştirilenler yani, 1923-1938 arasında geçen 15 yıllık dönemde yapılan işler olağanüstü düzeydedir. Siyasal, toplumsal alanda gerçekleştirilen yeniliklerle Türk insanı medeni dünyada hak ettiği yere ulaştırılmış oldu. Eğitim yaygınlaştırıldı ve parasız hâle getirildi; ülkenin her yanında çağdaş eğitim öğretim kurumları açıldı. Yönetim ve hukuk alanlarında pek çok yenilikler yapıldı. Köylüye büyük yük getiren aşar vergisi, aslında bütçe gelirlerinin 1/3'ünü karşılamasına rağmen kaldırıldı; toprak reformu gerçekleştirildi. Kooperatifçilik yaygınlaştırıldı. Ulaşım için kullanılan kara yollarının ıslahına çalışıldı; ülke dört bir yandan demir ağlarla örüldü. Kendi kara sularımızda serbestçe dolaşım hakkını, yani kabotaj hakkını elde ettik. Sümerbank ve Etibank gibi bankalar kurularak ülkedeki sanayi üretimine gereken önem verildi.¹⁸ ATATÜRK döneminde karşılıksız hiç para basılmadığı gibi sürekli denk bütçe yapıldı. 1938 yılında devlet hazinesinde 26 ton altın ve 36 milyon dolarlık döviz stoku vardı. Bugün en genç insanımızdan en yaşlı insanımıza varıncaya kadar enflasyon tabirini bilmeyen yok gibidir. 1925-1927 yıllarında Türkiye'de yıllık enflasyon

¹⁸ 1926 yılına kadar 27.850 km'lik kara yolu ıslah çalışması tamamlandı. 1933 yılına kadar 2212 km demir yolu yapıldı. 1923-1932 yılları arasında pamuklu dokuma üretimi % 280, maden kömürü üretimi % 250, çimento üretimi % 630, yünlü mensucat üretimi % 500, şeker hiç üretilmezken 27.549 ton üretilmiştir. Cumhuriyet'in ilanından itibaren geçen on yıllık sürede ana gıda maddeleri ile diğer temel ihtiyaç maddeleri konusunda Türkiye kendi kendine yeten bir ülke konumuna geldi. Cumhuriyet'in ilan edildiği 1923 yılında dış ticaret 36,1 milyon dolar açık vermişken, 1936 yılında 20,1 milyon dolarlık dış ticaret fazlası elde edilmiştir.

% 1 idi. Üstelik Türk lirası diğer ülke paraları karşısında oldukça değerli durumda idi.

ATATÜRK, bu ekonomik atılımı gerçekleştirme yolundaki azim ve kararlılığını daha Kurtuluş Savaşı yıllarında “top, tüfek ve süngü ile kazanılan zaferi ekonomik zaferle taçlandıracağını” ifade etmiş ve bunu büyük bir kararlılıkla 17 Şubat 1923 tarihinde gerçekleştirdiği İzmir İktisat Kongresi’nden sonra safha safha uygulamaya koymuştur. İzmir İktisat Kongresi’nde alınan kararlar, tam bağımsızlık için ekonomik bağımsızlığın ne kadar elzem olduğunu ortaya koymakta idi.

Özetle belirtmek gerekirse, Türk milleti ATATÜRK’ün önderliğinde 15 yıl gibi kısa bir sürede gerçekleştirilen “Türk mucizesi” ile uluslararası alanda hakkettiği saygın yere kavuşmuş oldu.

Millî birlik ve beraberlik duygusuyla perçinleyip peşinden sürüklediği Türk milletiyle, Kurtuluş Savaşı’nı sonuçlandırdıktan sonra bu başarıyı ekonomik zaferlerle taçlandıran ATATÜRK, Türk milletinin her zaman birlik ve beraberlik içerisinde bulunmasını istemiştir. Çünkü onun, Cumhuriyet’in Onuncu Yıl Nutku’nda da ifade ettiği gibi “Türk milleti, birlik ve beraberlik duygusu ile her türlü zorlukları yenmesini” bilmıştır. Türkiye Cumhuriyeti, devlet hayatı açısından çok kısa sayılabilecek sürede yozlaşmış bir devlet ve toplum yapısından modern, batılı ve çağdaş bir yapıya yönelmiştir.

ATATÜRK’ün “Gençliğe Hitabesi”nin çok iyi tahlil edilmesi, değerlendirilmesi, yorumlanması tekrar tekrar okunarak özellikle gençlerin beyinlerine nakşedilmesi gerekmektedir. Gençliğe Hitabe’de ATATÜRK; “Bir gün istiklal ve Cumhuriyet’i müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şerâitini düşünmeyeceksin. Bu imkân ve şerâit daha na-müsait bir mahiyette tezâhür edebilir. İstiklal ve Cumhuriyet’ine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şerâitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve delalet ve hatta hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri şahsi menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet fakr ü zaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.” ifadesini kullanmıştır.

ATATÜRK, 15-20 Ekim 1927 tarihleri arasında Ankara’da toplanan İkinci CHP Kurultayında 36,5 saat süren konuşmasının sonunda Gençliğe Hitabesi’nde bunları söylerken, aslında Türk tarihinden edindiği tecrübelerle dayanarak ileriye yönelik kestirimler yapıyordu. Onun hayatını incelediğimizde, büyük mücadeleler içinde geçtiğini, Osmanlı Devleti’nin yıkılış sürecinde yaşanan tüm olumsuzlukları iliklerine kadar hissettiğini, bütün bu sıkıntılara rağmen içindeki ümit ışığını hiçbir zaman yitmediğini görürüz. Bu eser, yalnız geçmiş bir devrin hikayesi olarak dünümüzü anlatmakla kalmamakta, yakın tarihimizden alınan ibret dolu tecrübelerle,

millî varlığımızın bugününe de yarınına da ışık tutabilen yüksek bir değer taşımaktadır. Çünkü Nutuk, tarihin akışını değiştirme gücüne sahip bir önderin, varlığı sona ermiş sayılan büyük bir milleti, temelleri çökmüş, ömrü tamamlanmış olan bir devletin yıkıntıları arasından çekip çıkararak çağdaş ve millî bir devlet hâline getirebildiğinin belgelere dayanan hikayesidir. Nutuk aynı zamanda Türk hitabet sanatının da doruğuna yükselmiş ve bir şaheser olmuştur¹⁹. ATATÜRK, Büyük Nutku'nu tamamlarken Türk gençliğine şöyle seslenmiştir:

“Efendiler, bu beyanatımla, millî hayatı hitam bulmuş farz edilen büyük bir milletin; istiklalini nasıl kazandığını, ilim ve fennin en son esaslarına müstenit, millî ve asrî bir devleti nasıl kurduğunu ifadeye çalıştım. Bugün vasil olduğumuz netice asırlardan beri çekilen millî musibetlerin intihabı ve aziz vatanın, her köşesini sulayan kanların bedelidir. Bu neticeyi Türk gençliğine emanet ediyorum.” Bu ifadelerin ardından Türk gençliğine, Türk tarihinden aldığı ilhamla seslenirken, millî vasiyetini de şu cümlede toplamıştı: “Ey Türk Gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklalini, Türk Cumhuriyeti'ni ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel senin en kıymetli hazinendir.” Ve son cümlede de “Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.” ifadesiyle bitirmiştir. Bu başlangıç ve bitiş cümleleri, hitabenin özünü teşkil ettiği gibi, ATATÜRK İlkelerinin hepsi, bu iki veciz cümle ile özetlenebilir. Gençliğe Hitabe'nin kendisi Nutuk'un özetidir. Gençliğin, ATATÜRK'ün Gençliğe Hitabesi'ni içlerine sindirerek, her kelimesinin üzerinde durarak okumalarında büyük yarar vardır. Nitekim, Gençliğe Hitabe'nin her kelimesi bir ciltlik bir kitabı dolduracak içeriktedir. Birlik ve beraberliğimizin yolu, devlet ve milletimizin var olma sebebi bu hitabede açıkça gösterilmiştir.

ATATÜRK, “Ey Türk Gençliği!” diye seslenirken kafasında şekillenen ve kendine muhatap aldığı gençlik, Atatürkçü düşüncenin ilkeleri ışığında eğitimini tamamlamış “cumhuriyetçi, milliyetçi, halkçı, laik, devletçi ve inkılapçı” bir gençliktir; ayrıca kendisine emanet edilen ağır görevin sorumluluğunu kavrayabilmiş ve bu yönde bilinçlendirilmiş bir gençliktir. Gençliği küresel güçlerin etkisiyle kültürel yönden sömürgeleştirilmiş olan bir millet yok olmaya mahkûmdur. Gençlerin içinde buldukları durum bir yerde o milletin gelecekteki aynası gibidir. Nitekim, bir milletin geleceğini o ülkedeki gençlerin fikir yapısından, kavrayış ve anlayışlarından, yetişme tarzından anlamak da mümkündür.

O büyük insan, her zaman Türk gençliğiyle birlikte olmuştur, onların gösterdiği çaba ve gelişmeyi kendi diktiği körpe bir fidanın boy atıp serpilmesi gibi gururla izlemiştir. ATATÜRK, her fırsatta bir öğretmen gibi iyiyi, doğruyu, gerçeği Türk gençliğine anlatmaktan büyük zevk alan bir önderdir. ATATÜRK ve gençlik ebediyen ayrılmaz bir bütündür. Gençliğin

¹⁹ Kemal ATATÜRK; Nutuk 1919-1927, (Prof. Dr. Zeynep Kerman neşri), (Atatürk Araştırma Merkezi Yayını), Ön Söz, Ankara, 1991, s. XIX-XXI.

görev ve sorumluluklarının neler olacağını, çeşitli zamanlarda ve zeminlerde yaptığı konuşma ve değerlendirmelerle bizlere sunan ATATÜRK, her alanda Türk gençliğini uyarmış; özellikle “Gençliğe Hitabesi”nde devleti idare edenlerin bile hıyanet içinde olabileceklerini belirterek, gençliğin her zaman uyanık ve hassas olması gerektiğini hatırlatmıştır.

ATATÜRK’ün en önemli direktiflerinden birisi gençliğe millî bir eğitim verilmesi hususu idi. Bu konuda o şöyle diyordu: “Genç beyinlere kültürünü, insanlığa, millet ve memleket yararına kullanmayı, hür ve şerefle egemen yaşamayı, karanlık günleri geri getirmeyecek yabancı ideolojilere kapılmama bilgisini, benliğini yabancılar için kullanmamayı cumhuriyet okulları öğretir.” Cumhuriyet okulları, gençliği dil birliğine, duygu ve düşünce birliğine ulaştırmayı hedeflemiş ve bu yolda eğitimine devam etmiştir. Büyük Önder, yeni Türk alfabesini başöğretmen tavrıyla öğretme ihtiyacını, dil birliğinin millî birlik ilkesinin özünü oluşturduğu önemden dolayı benimsemişti. Dilde birlik ve bütünlük, ATATÜRK’ün birlik içinde Türk milleti idealinin yorumu ve özüdür. Devlet ve devletin bütün müesseseleri olarak, çocuklarımıza ve gençlerimize, dünden bugüne Türk milletinin her türlü faaliyetlerini; askerî, siyasi, idari, bilimsel, toplumsal, ekonomik ve kültürel yönden çok ciddi bir şekilde öğretmek zorundayız. Bunu yaptığımızda ATATÜRK’ün ifadesiyle: “Benim hayatta yegâne fahrim, servetim Türklükten başka bir şey değildir. Benim yaradılışımda fevkalade olan bir şey varsa, Türk olarak dünyaya gelmemdir.” diyebilen, “Ecdadını tanıdıkça, daha büyük işler yapabilmek için kendinde kuvvet bulabilen” ve dostunu, düşmanını çok iyi seçebilen bir gençlik yetişecektir. İşte böyle bir gençlik, içerde ve dışarıda millî çıkarlara zarar verecek her türlü hareket ve davranışları reddederek: ‘Ne mutlu Türk’üm diyene.’ ilkesi içinde sonsuza kadar uzanacaktır.”²⁰

ATATÜRK, geleceğin Türkiye’sini sağlam temellere oturtmak ve daima ileriye, yeniye ve güzele gidişini sağlamak için, bağınazlığa karşı çıkarak, bugünkü çağdaş Türkiye’nin kurulmasını ve gelişmesini sağlamıştır. ATATÜRK, Türk milletinin ve devletin kalkınıp, gelişmesi için bir ideolojiyi önermemiş; ama bir düşünce sistemi oluşturmuştur. Bu sistemin çerçevesini temel ilkeler çizerken, sistemin asli gücü akıl ve bilim esasına dayandırılmıştır. Atatürkçü düşünce sistemi bu açıdan bakılırsa, akıl ve bilim demektir. Akıl ve bilimin rehberliğinde çağdaş uygarlık düzeyine varmak, çağı yakalamak, bütün problemleri akıl ve bilim ile çözmeyi bilmek demektir. Bakın o bir sözünde şöyle diyordu: “Ben, manevi miras olarak hiçbir ayet, hiçbir dogma, hiçbir donmuş ve kalıplaşmış kural bırakmıyorum. Benim manevi mirasım ilim ve akıldır. Benden sonrakiler, bizim aşmak zorunda olduğumuz çetin ve köklü zorlukların önünde, belki amacımıza tamamen ulaşamadığımızı, fakat asla taviz vermediğimizi, akıl ve bilimi rehber edindiğimizi tasdik edeceklerdir.” Yine ATATÜRK, “akıl ve bilim yolunu takip edenlerin manevi mirasçısı olacağını” ifade ederken, bilimsel düşüncenin

²⁰ Kemal Göde; “Millî Kültür ve Gençlik”, 10 Kasım 1986 Atatürk Haftası Armağanı, Gnkur. ATASE Başkanlığı, Ankara, 1986, s. 210.

Ülkemizde her alanda yaygınlaşması gereğini vurgulamak istemiştir. ATATÜRK'ün bu düşüncelerinden hareketle önümüzdeki yüzyılda dünyanın en gelişmiş ülkeleri arasında yer almak için hızla ilerleyen Türkiye Cumhuriyeti'nin, -uluslararası sistemdeki bütün engellemelere rağmen- aklın ve bilimin rehberliğinde ağı yakalayacağına ve bütün sorunlarını akıl ve bilim işliğinde zeeğine olan inancımız tamdır.

ATATÜRK, Kurtuluş Savaşı'nda nasıl elindeki tek önemli kaynak olarak Türk milletini, onun engin tarihî tecrübesini, bu tecrübe ile yoğrulmuş ileriye dönük başarma azim ve iradesini görmüş ise, biz de halkımızla, millî birlik ve beraberlik içinde bütünleşerek XXI. yüzyılda bir kere daha "Türk mucizesi" yaratabiliriz.

Türk gençliğine bir ğretmen tavrı ile yaklaşan ATATÜRK, bu eğitcilik vasfından dolayı Türk eğitim tarihinde de önemli bir yere sahiptir. Burada ATATÜRK'ün ileri görüşü ve ağlar ötesine işık tutan, yn verici sözlerini de kısaca belirtmek gerekir. Cumhuriyet'in güvencesi olarak gördüğü Türk gençliğinin irfan ocağı, okullardan söz eden bir konuşmasında Büyük nder şöyle seslenir: "Türk toplununun asıl düşmanı bilgisizliktir, cehalettir, tembelliktir. Bundan dolaydır ki eğitim, bizi karanlıktan çıkaracak en güçlü işıktır. Ülkeyi, ulusu kurtarmak isteyenler çok çalışmak ve özverili olmak zorundadır." ATATÜRK, "geleeğin işığı" olarak tanımladığı gençliğin son derece modern bir eğitimden geçirilmesi gerektiğini her konuşmasında ifade etmiştir. Eğitimle ilgili gözlemleri, teşhisleri, eğitim tarihimizden çıkardığı dersler onu deta bir eğitimci hâline getirmiştir. Mustafa Kemal'i, ATATÜRK yapan en önemli süreç eğitim ve öğrenim sürecidir. ATATÜRK eğitcilik yönünün vurgulanmasından büyük haz duyardı. 1936 yılında yiğitliğini, zaferlerini, yaptığı devrimleri anlatan bir şiir yazan şair Behçet Kemal ağlar'a ATATÜRK, "Olmamış." der, "Benim asıl bir niteliğim var ki onu yazmamışsın. Benim asıl kişiliğim ğretmenliğimdir, ben milletimin ğretmeniyim, onu yazmamışsın." ATATÜRK gerçekten Kurtuluş Savaşı'nı ve inkılapları hep bu sabırla, ikna edici, güven verici, bilgili ğretmenliği sayesinde başarmıştır. Bu yüzden kendisine 24 Kasım 1928'de başöğretmen unvanı verilmişti. ATATÜRK bu yönü ile kendisinden bin yıl önce yaşamış olan büyük Türk filozofu Farabi (870-950)'yi hatırlatır. Farabi'ye göre ideal devlette, devlet başkanı milletinin eğitcisi olmalıdır. İşte ATATÜRK, tarihimizde pek çok yöneticinin ihmal ettiği bu eğitcilik görevini de en iyi şekilde başarmıştır.

ATATÜRK'e göre Cumhuriyet'i yüceltecek ve yükseltecek olanlar gençlerdi. 9 Ağustos 1929 günü İstanbul'a gittiğinde, kendisini görmek için sabaha kadar beklemeye azimli olan gençlerin arasına girerek; "Beni görmek için zahmet ediyorsunuz. Bundan mahcup oluyorum. Beni görmek demek behemehal yüzümü görmek demek değildir. Benim fikirlerimi, benim duygularımı anlıyorsanız ve hissediyorsanız bu yeter." demiş ve ilave etmiştir: "Fikri hür, vicdanı hr, vatan ve milletini her şeyin üzerinde tutan,

cumhuriyet prensiplerine bağlı gençler olarak yetişmeniz en büyük emelimdir.”²¹

Eğitim insan hayatında doğumundan itibaren başlayan bir süreçtir. Nitekim gençlerimizi eğitirken onlara, Türkiye'nin sorunlarını çözerken anarşı yaratacak, millî birlik ve beraberliği ortadan kaldıracak yolları kullanmaktan kaçınmalarının önemini idrak etmelerini sağlamalı, kişi hak ve hürriyetlerinin demokrasinin vazgeçilemez unsurları olduğunu bilincini aşılmalıyız. Unutmamalıyız ki bizler bunu sağladığımız ölçüde bölgemizde etkili bir güç, sözü geçen bir devlet konumuna yükseliriz. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak, ülkemizi tehlikelere karşı korumak için elimizden geleni yapmalı, eğittiğimiz gençliğimizi her bakımdan bilinçlendirmeliyiz. Tarih geçmişin muhasebesidir ve tarih ders alındığı zaman ancak ibrettir. Bu bakımdan Türk tarihini gençliğe çok iyi anlatmalı ve dersler çıkarmalarını sağlamalıyız. Yeni fikir çığırını açmak ve yeni idealler yaratmak isteyen bütün düşünürler genç kuşaklara hitap ettikleri gibi, milletleri içerden çökertmek amacını güdenler doğrudan doğruya gençliği seçerler ve yabancılar kendi siyasi amaçları uğruna, millet düşmanları da şahsi çıkarları hesabına gençliği benliğinden uzaklaştırmak hususunda hiçbir emeği esirgemezler. Çünkü sahte fikir ve aldatıcı iddialarla ettikleri felaket tohumlarının mutlaka filizleneceğinden emindirler.

ATATÜRK'ün direktifleri doğrultusunda yarının büyüklerini yani gençleri yetiştirmekte en büyük görev ise biz öğretmenlere düşmektedir. Nitekim O, 25 Ağustos 1924'te Ankara'da toplanan Muallimler Birliği Kongresi'nde bu görevi şöyle açıklamıştı: “Öğretmenler, yeni kuşağı, Cumhuriyet'in fedakâr öğretmen ve eğitimcileri olan sizler yetiştireceksiniz, yeni kuşak sizin eseriniz olacaktır. Eserin kıymeti, sizin beceriniz ve özverinizin derecesi ile orantılı olacaktır. Cumhuriyet ilmen, fikren, fenne, bedenlen kuvvetli ve yüksek karakterli muhafızlar ister. Yeni kuşağı bu nitelik ve yetenekle yetiştirmek sizin elinizdedir. Seçkin görevinizin yerine getirilmesine yüksek yardımlarla katkıda bulunacağınıza asla şüphem yoktur.”²²

Gençlik, milletlerin en hareketli unsurudur. Bir yerde milletlerin devamlılığını, yani can damarını oluşturur. Millî hedeflerin gerçekleşmesi, milletlerin başarılarının devamı, gençliğin millî duygu ve düşünceler çerçevesinde yetiştirilmesine bağlıdır. Türk milletinin birlik ve bütünlüğünün, devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün muhafazası, gençlere verilen eğitim öğretim, millî terbiye ve bunların sonucu olarak millî birlik ve bütünlük ruhu ile mümkündür. Bu insan toplumuna millet vasfını veren unsur, millî kültürdür. Millî kültür, milletlere şahsiyetini, millî kimliğini veren maddi manevî değerlerin bütünüdür. Çocuklarımıza daha ana sınıfı çağından

²¹ Mehmet Önder; Atatürk'ün Millî Kültür Politikasında Gençliğin Yeri”, Selçuk Üniversitesi I. Millî Gençlik Kongresi 6-8 Kasım 1985, Konya 1987, s. 44.

²² Atatürkçülük III ncü Kitap; s. 141, 161, 162.

itibaren millî hedefler ve millî heyecanlar verilmeli, Türk Devleti'nin, milletin büyük şerefli bir toplum olarak yaşaması, ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğü, her Türk gencinin millî hedefi, hayat sebebi sayılmalıdır. ATATÜRK'ün Cumhuriyet'i ebediyen kendisine emanet ettiği gençlik, işte böyle bir Türk gençliğidir. Bu gençliği yetiştirebilmek için millî eğitim sistemimizde Atatürkçü düşünce ışığında millî, köklü, kalıcı ve gerekli düzenlemeleri yapabilirsek ancak, çağa ayak uydurmamız mümkün olabilecektir.

Türkiye Cumhuriyeti ulusal bir devlettir ve Türklük bu millet fertlerini bir araya getiren, onları kopmaz bağlarla perçinleyen ortak addır. Bu kimliği parçalayacak boyuttaki gelişmelere Türk milletinin tahammülü yoktur, bu kimliğin parçalanması demek millî varlığın sona ermesi anlamına gelmektedir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti, millet esasına oturtulmuş millî bir devlettir.

Sevgili gençler! İlerlemenin sırrı, çırağın ustayı geçmesiyle mümkündür. Bizlere düşen görev ise geçmişi bilmek, bunları size doğru olarak aktarmak ve geleceğimizin teminatı olan sizlere bilinçli yatırım yapmaktır. En isabetli ve en akıllı yatırım ise, sizleri Türkiye Cumhuriyetinin çağdaş okullarında, çağın en modern teknik ve usulleriyle donatarak eğitmek, yetiştirmektir. Bu, millet olarak varlığımız için gereklidir. Çünkü; doğadaki her canlı varlık devamı için amansız bir mücadele içindedir. ATATÜRK bu konuda bakın şöyle der: "Hayat mücadeleden ibarettir. Bundan dolayı hayatta yalnız iki şey vardır. Galip olmak, mağlup olmak. Size, Türk gençliğine terk ve tevdi ettiğimiz vicdani görev yalnız ve daima galip olmaktır ve eminim daima galip olacaksınız." O Büyük Önder Türk gençliğine her zaman güvenmişti; bizler de geleceğimizin teminatı olan sizlere güveniyoruz ve inanıyoruz. Düşmanların çok yönlü saldırılarına rağmen, Türk gençliğinin metin bir şekilde bunlara karşı koymaktaki direnci bizim geleceğe güvenle bakmamızı sağlamaktadır. Sonuç olarak belirtmek gerekirse, gelecek gençlerindir.